

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Sigtet med lovforslaget

Hovedsigtet med lovforslaget er at effektivisere og intensivere miljøtilsynet, samt at begrænse affaldsmængderne og fremme genbrug. Der foreslås gennemført en række bestemmelser, som skal forbedre myndighedernes muligheder for at føre et effektivt miljøtilsyn. Derudover foreslås i overensstemmelse med tilkendegivelse herom i finansloven for 1986 bestemmelser om affaldsafgifter. Desuden foreslås nogle mindre ændringer af anden art.

2. Forslagets baggrund

2.1. Tilsyn m.v.

I de første år efter miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1974 var miljømyndighedernes opmærksomhed særligt rettet mod andre administrative sider af miljøreformen end tilsynet, herunder gennemførelsen af godkendelsessystemet for særligt forurenende virksomheder og etableringen af rensning m.m. af spildevand fra byer og virksomheder.

I løbet af 1980'erne er tilsynsproblematikken blevet kraftigt aktualiseret. Først og fremmest har man erfaret, at ulovlige udledninger er en væsentlig medvirkende årsag til de store problemer med vandkvaliteten i en række vigtige vandområder. Man har også i en række konkrete sager måttet konstatere, at ulovlige – eller miljømæssigt uforvarselige – forhold har stået på alt for længe, fordi der ikke har været ført tilsyn, eller fordi myndighederne ikke har fulgt sagerne op.

I betænkning nr. 981/1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen anføres det derudover om tilsyn bl.a., at udvalget har den grundopfattelse, at bestræbelserne på at sikre overholdelsen af bygge- og miljølovgivningen må tage udgangspunkt i affattelsen af reglerne og i udbredelsen af kendskabet til og forståelse af reglerne. I betænkningen anføres videre, at bestræbelserne dernæst må sigte på bygge- og miljømyndighedernes tilsyn med at lovgivningen overholdes. Som følge af dette udvalgs arbejde fremsattes forslaget til håndhæ-

velsesloven, den senere lov nr. 250 af 23. maj 1984 om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove. I Folketingets miljø- og planlægningsudvalgs betænkning over lovforslaget anføres bl.a.: »Der er i udvalget enighed om, at kvaliteten af det tilsyn, der udøves på miljølovens område, er særligt afgørende for, at der kan opnås den skærpelse i strafudmålingen, som er hovedsigtet med lovforslaget«.

Således foranlediget og på baggrund af, at der ikke havde været foretaget nogen bredere og systematisk tilrettelagt kortlægning og vurdering af tilsynet og tilrettelæggelsen heraf, anmodede miljøministeren miljøstyrelsen om at nedsætte tilsynsudvalget. Udvalget fik til formål at tilvejebringe den fornødne viden for en hensigtsmæssig stillingtagen til tilsynsproblemerne og i givet fald udarbejde forslag til en effektivisering og intensivering af tilsynet.

Tilsynsudvalget var sammensat af repræsentanter for miljøstyrelsen, Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen i Danmark. Udvalgets formand har været underdirektør i miljøstyrelsen, Ole Plougmann.

Udvalget skulle navnlig kortlægge de decentrale myndigheders tilrettelæggelse af tilsynsopgaverne efter miljøbeskyttelsesloven og desuden vurdere resultaterne af denne kortlægning samt foretage en bedømmelse af tilsynets effektivitet i en række typisk forekommende tilfælde, navnlig hvor behovet for tilsyn under hensyn til miljøets tilstand må anses for særlig stort. Udvalget skulle endelig, om fornødent, fremkomme med forslag til en effektivisering og intensivering af tilsynet.

Udvalget afgav sin hovedbetænkning i maj 1985 (miljøstyrelsens betænkning nr. 1/1985) og en supplerende betænkning den 1. september 1985 (miljøstyrelsens betænkning nr. 2/1985).

Der var i udvalget på baggrund af de foretagne undersøgelser enighed om, at tilsynsarbejdet skal effektiviseres væsentligt for at opnå et fuldt udbygget effektivt tilsyn. Udvalgets væsentligste forslag er, at kommuner og amter skal sætte større ressourcer ind på tilsynet. Med tilsynet menes såvel praktisk tilsyn i marken som vejledning og rådgiv-